

POHORELSKÝ HLÁSNÍK

***** Informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XXI; AUGUST 2025; - ZADARMO - *****

POHORELÁ – DEDINA AKO KLENOTNICA

Niekoľko dní pred začiatkom sme s obavami sledovali vývoj počasia, ktoré sa však napriek nepriaznivým predpovediam umúdrilo a aj keď teploty neboli tropické, počasie vydržalo a pekný večer mohol začať. Už pred začiatkom oficiálneho programu sa začal bohatý program pre deti: nafukovacie hrady praskali vo švíkoch, postavičky z Labkovej patroly Marshall a Skye zabávali najmä naše najmenšie ratolesti.

Večer otvorila Mužská spevácka skupina FSk Kráľova hoľa za hudobného sprievodu pána Jozefa Matúša. Obcou sa začali ozývať nádherné spevy. Návštevníkov privítala starostka obce Ing. Jana Tkáčiková. Spolu s Ing. Máriou Rehákovou a Jozefom Makom pokrstili film „Ako zvoní život – Pohorelá, Horehronie“, ktorý vznikol pri príležitosti „Slovenského dňa kroja“. Nasledovalo vystúpenie našich mladých. Predviedli sa hudobníci, mladšie deti a staršie deti z DFS Mladosť Pohorelá za hudobného sprievodu Mateja Vojtka, Petra Gandžalu, Kristínky Gandžalovej, Jána Kanoša. Univerzitný folklórny súbor Mladosť z Banskej Bystrice predstavil svoje umenie s programom „Svadba z Podpoľania“ spevmi a tancami. Novovzniknuté spevácke DUO Katarína Zibříková a Gabriela Kanošová prezentovali svoje nové CD „Hlas v kroji“ za sprievodu Ľudovej hudby Pokošovci. Ženská spevácka skupina TRNKI z Banskej Bystrice nás veľmi milo prekvapila spevom piesní v pohorelskom nárečí, ktoré zvládli na profesionálnej úrovni aj vďaka tomu, že v zoskupení pôsobí aj Darinka Václavová (rod. Poláková - Čigarová). Prijemný večer zakončil spevom a tancami Folklórny súbor ORGONINA z Vranova nad Topľou. Spevy a tance z východu nášho Slovenska vždy prinesú oživenie programu. Na záver zaznela v podaní všetkých účinkujúcich pieseň: Hrmelo, pršalo. Programom už tradične sprevádzal pán Ján Jankov – Šefránik s jeho neodmysliteľným humorom. Po oficiálnom programe nasledovala veselica pod taktovkou Ľudovej hudby Jozefa Gábriša. Ďakujeme všetkým Vám, divákovi, ktorí ste prišli, ktorí podporujete naše podujatia, ktorí potleskom vždy potešíte účinkujúcich aj organizátorov.

Podakovanie patrí celému kolektívu Obecného úradu a Komunitného centra, ktorí sa podieľali na príprave a priebehu tohto podujatia. Finančne túto akciu podporili: Banskobystrický samosprávny kraj, firma Brantner Gemer, Komunálna poisťovňa a Slovakia Supervision s. r. o., Poprad.

PODUJATIA

31.08. MIESTNE OSLAVY 81. VÝROČIA SNP

- pietny akt pri pamätníku obetí oboch svetových vojen v Pohorelej na námestí o 14:00 hod.

13.09. BEH A POCHOD VĎAKY K BUNKRU NA ROVNI

- 11. ročník

LETNÉ KINO

Obec Pohorelá v spolupráci s VSP Horehron vás pozývajú na verejné premietanie filmovej novinky DUCHOŇ. Vhodné od 15 rokov.

PIATOK 22. augusta 2025 o 21:00 hod. AMFITEÁTER v POHORELEJ

MAJSTROVSTVÁ POHORELEJ A SVETA V KOSENÍ

Miestny odbor Matice slovenskej v Pohorelej, Senior klub Pohorelá a Obecný úrad v Pohorelej nám dopriali stráviť krásne popoludnie v kruhu priaznivcov „starých“ tradícií na XXXI. Horehronských slávnostiach koscov a hrabačiek.

Zúčastnených privítal gazda Kosby Lukáš Janoška. Potom kosci na javisku zaspievali slovenskú hymnu a pritom sa vztýčila slovenská vlajka na tradičný máj. Deti z DFS Mladosť sa predstavili so svojím programom v podobe piesní a tancov. Nasledovali speváčky zo Senior klubu Pohorelá s doprovodom harmonikára Jozefa Maťúša. „Nové“ gazdine zaspomínali, ako žili koskami v minulosti ony. Potom si všetci zaspievali pieseň Slovensko moje, otčina moja, moderátor Lukáš Janoška ml. predstavil koscov, ktorí si zároveň aj vylosovali poradie v súťažnom poli.

Deti si počas kosenia vychutnávali jazdu na Keresturovom poníkovi, súťažením v parku lúčnych hier, plieskaním biča, Nechýbal ani Gavurov traktor „Kocúr“ s vlečkou, ktorý brázdil s deťmi poľné cesty. Počas akcie hral návštevníkom DJ Ruman z Pohorelej a ľudová hudba Anderkovi.

Touto cestou úprimne ďakujeme všetkým sponzorom a dobrodincom, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri príprave, počas a po akcii.

VÝSLEDKY:

Chlapi – muži nad 70 rokov

1. Michal Knižka Pohorelá
2. Jozef Štefaňák Veľká Lomnica
3. Ján Fekiač Detva

Dadovčatá do 12 rokov

1. Michaela Janošková
2. Zuzana Pompurová
3. Šimon Polák

Chlapi – muži nad 60 rokov

1. Lukáš Janoška Pohorelá
2. Ján Mešťan Heľpa

Nosiči vody

1. Adrián Puška
2. Samuel Meier
3. Emmanuel Harvan

Chlapi – muži do 60 rokov

1. Lukáš Janoška ml. Pohorelá
2. Marcel Kurian Poproč
3. Igor Michal Martin

Hrabačky

1. Zuzana Bráz Mikolajová
2. Mária Angel Janošková
3. Anna Baraneková

Dámy – bez vekového limitu

1. Lídia Kurianová
2. Zuzana Bráz Mikolajová
3. Hana Meier

OZNÁMENIE O PRERUŠENÍ DISTRIBÚCIE ELEKTRINY

Stredoslovenská
distribučná

22.08.2025 v čase 08:00 - 16:30 ➤

Pohorelská Maša: 13, 14, 15, 16, 17, 21, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 64, 66, 68

02.09.2025 v čase 08:00 - 16:30 ➤

Pohorelská Maša: 37, 38

03.09.2025 v čase 08:00 - 16:30 ➤

Hviezdoslavova: 41, 42, 43, 44, 46, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 895

Kpt. Nálepku: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 68, 70, 72, 546, 826, 827, 829, 830, 831, 833, 834, 836, 841, 846, 850

Za Hronom: 830, 831, 834, 835

04.09.2025 v čase 08:00 - 16:30 ➤

Jánošíkova: 400, 403; **Kpt. Nálepku:** 318; **Nová:** 8, 124, 320 až 348, 360 až 383, 392, 393, 394; **Športová:** 350, 351, 352, 354, 356, 358, 359, 837, 875

Stredoslovenská
distribučná

PODOMOVÍ PREDAJCOVIA ENERGIÍ

Vážení občania, v poslednej dobe sa po obci pohybujú podomoví predajcovia energií, ktorí ponúkajú výhodné zmluvy na dodávku elektrickej energie alebo plynu. Títo podomoví predajcovia často volia agresívne predajné techniky, takže sú schopní obalamutiť aj sebaistých jedincov. Sľuby o nižších cenách vyzerať veľmi lákavo, ale realita môže byť iná. Predajcovia neraz používajú triky a zavádzajú klientov – sú totižto platení za počet podpísaných zmlúv.

Obec Pohorelá sa dištancuje od takýchto predajcov, na základe prijatého VZN takýto podomový predaj ani nevyhlasuje v miestnom rozhlas. Keďže obec nemôže na svojom území zo zákona zakázať podomový predaj, spotrebiteľ je odkázaný sám na seba.

Podomoví predajcovia sa často vydávajú za vášho súčasného poskytovateľa elektriny a ponúkajú vám jednoduchú a rýchlu zmenu ceny. Žiadajú k nahliadnutiu faktúry, vystupujú drzo až arogantne.

Riziká: dohodnutá **cena** v konečnom dôsledku **nemusi byť nižšia, zmluvne sa zaviazete na dlhé obdobie** (pri predčasnej výpovedi zmluvy platíte vysoké pokuty), **skryté zmluvné poplatky, nedostatočná zákaznická starostlivosť** (neexistencia zákaznických centier, nedostupná zákaznická linka, spoplatnenie služieb, ktoré sú u súčasného dodávateľa zadarmo...).

Ako sa brániť: **Nič nepodpisujte hneď** – vždy si podpis zmluvy dobre rozmyslite a nenechajte sa do ničoho nútiť. **Poradte sa** so známymi alebo na zákaznickej linke u vášho súčasného dodávateľa: Stredoslovenská energetika: 0850 111 468

Stredoslovenský plynárenský priemysel: 0850 111 363.

Zvážte výhody súčasného dodávateľa.

Určite netreba podomovému predajcovi čokoľvek podpisovať. Ak ste už podpísali, zákon umožňuje spotrebiteľom odstúpiť od zmluvy o dodávke energie bez udania dôvodu a bez sankcie v lehote 14 dní, ak bola zmluva uzavretá podomovým predajcom, telefonicky alebo elektronicky.

MEDZINÁRODNÝ ŠACHOVÝ TURNAJ OPEN POHORELÁ 2025

MEMORIÁL JOZEFA KANOŠA

V dňoch **3. – 6. júla 2025** sa v priestoroch základnej školy v Pohorelej uskutočnil **medzinárodný šachový turnaj Open Pohorelá 2025**, ktorý sa konal ako **Memoriál Jozefa Kanoša**.

Turnaja sa zúčastnilo **46 hráčov** zo Slovenska, Česka a Poľska. Víťazom sa stal **Lukáš Varga z TJ Slávia Košice**, ktorý bez straty bodu obhájil pozíciu nasadennej jednotky.

Druhé, tretie a štvrté miesto patrilo mladým talentom z Poľska:

2. Adam Biesiadecki (POL, TK Szach Tarnobrzeg) – 5,5 bodu
3. Szymon Machaj (U15, POL, MAT Myślenice) – 5 bodov
(Najväčšie prekvapenie turnaja, keďže ako 36. nasadený obsadil fantastické 3. miesto. Vo veku len 11 rokov ukázal obrovský šachový potenciál.)
4. Szymon Gaj (POL, KSz Gambit Przeworsk) – 5 bodov

Na **piatom mieste** sa umiestnil **Peter Amrozi** z Liptovskej šachovej školy.

Turnaj sa niesol vo **veľmi priateľskom duchu**, a ako býva zvykom, v sobotu sa opäť varil **kotlíkový guláš**, ktorý spríjemnil atmosféru všetkým účastníkom.

Ďakujeme **Obecnému zastupiteľstvu Pohorelá**, pani starostke **Jane Tkačíkovej**, ako aj **Základnej škole s materskou školou Pohorelá** v zastúpení pána riaditeľa **Jozefa Šajsu** a pani zástupkyne **Eriky Bialikovej** za podporu a pomoc pri organizovaní turnaja.

Ďakujeme **všetkým účastníkom** za podporu a hladký priebeh turnaja. Tešíme sa na ďalšie stretnutie za šachovnicou – **jubilejný 25. ročník!**

Peter Kanoš

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

88 rokov

Anna Šťavinová, Jánošíkova 415

86 rokov

Margita Huková, Kpt. Nálepku 257

85 rokov

Anna Kanošová, Kpt. Nálepku 73

84 rokov

Mária Šťavinová, Kpt. Nálepku 80

83 rokov

Anna Rosiarová, Pohorelská Maša 47

82 rokov

Anna Borloková, Kpt. Nálepku 171

Anna Refková, Clementisova 793

81 rokov

Karol Haluška, Kpt. Nálepku 114

80 rokov

Mária Halajová, Clementisova 787

Jozef Pompura, M. R. Štefánika 695

70 rokov

Jozef Baloha, Jánošíkova 464

Mária Bugajdová, Orlová 563

Mária Krupová, M. R. Štefánika 696

Ján Matúš, Kpt. Nálepku 145

65 rokov

Eva Budinská, Pohorelská Maša 12

Mária Hazáková, Kpt. Nálepku 137

Margita Kováčová, Za Hronom 830

NOVORODENCI

Viktória Hebelová, Clementisova 775

ZOSNULÍ

Anna Halušková, 75 r.

Karol Janoška, 68 r.

Jozef Syč, 83 r.

Zber netriedeného komunálneho odpadu

20.08. 03.09. 18.09.

Žiadame občanov, aby **nádoby** vyložili **pred brány** **deň vopred!** Zbiera sa od 07:00 hod. každú druhú stredu!

Zber PLASTOV

22.08. 19.09.

Zbierajú sa len **ŽLTÉ** plné a zaviazané vrecia. **Nezabudnite plastové fľaše a plechovky stlačiť**, aby sa zmenšil ich objem!

Z knihy Pohorelá – dedina pod Orlovou (Gejza Horák):

(pozn.: výpis záznamov z knihy je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

Kosenie sena a hrabanie (pokračovanie)

Krivý diel je ďaleko v horách.

Chlapi sa po celodennej namáhavej kôšbe práve chystajú na nocľah. - Rozložia si oheň; dreva je tu až nazbyt! - Mladší stali niekoľko hrubých suchárov, popretínali ich na kratšie kusy a donášajú na jamu pod hustým „kopačkom“ (kopač - nízky lúčny smrek so širokou, hustou korunou), kde ostatní zatiaľ zapálili vatru. Prikladajú suché raždie, aby zvečera trochu zasvietili. Ba nie trocha, poriadne! - Nech vidia v dedine, že na Krivom diele sedia kôsci pri vatre.

Keď suché raždie zblkne, pečú slaninu a horúcu masť kvapkajú na okružky chleba; robia si „grianki“. Praví hŕmi chlapi!

Odbavia večeru a vyzývajú baganče. Onuce dajú sušiť k vatre. - Prinesú náručie uschnutého sena pod boč, aby ich tak neomínalo a do rána „neklavenčeli“ (=nespať, iba sa prevracať z boč na boč). Každý sa zakrúti do čuhy a políhajú okolo vatre. - Najmladší musí ešte po vođu, aby mali do oseľníkov na včasnú kôsbu.

„Porazena škutina je po tých kôpcoch“ - ťažkajú si rozložení na brehu. (Škutina je tvrdá, tenká - žltkastá tráva na lesných úbočiach).

„Nedôj Božé jo kôsa lapat!“ - Kôsa len po nej zahvízda a tráva za tebou stojí ďalej. Keby si kôsu dobre nedržal, tak sa ti iba v doline zastaví. Veru, tú len zubami vyhrýzť...

Kôsy majú povešané na haluziach okolo kmeňa smrek. Ostatný riad uložili do kôľby z ľubov, aby im nezmoklo, keby prišiel v noci dážď. (Ľub - olúpaná smreková kôra). Kôľba má podobu trojbokého ihľana. Dve steny sú obložené ľubami, naspodku čečinou, tretia je vchod.

Ráno vstávajú zavčas. Vatra vyhlasla a slnko otvára nový deň. Treba ho využiť. Osviežia sa studenou voďou a chytajú sa roboty.

V tých bokoch sa veru treba zvrtať. To je len kopačka, nie kôsa - hnevajú sa. Jamy hlboké ako hroby; z tých sa musí tráva priam vyťahovať. Opustené mraveniská, pne, skaly - všetko treba obkásať, aby sa voľalo „ulečilo“ (= zachránilo, nazhľadlo), pre kŕavy na zimu.

Ešte kôľ vytáť, „šmykof“ narúbať, aby ženy mali na čom zvláčať dolu strminou. - Seno treba pozmetáť na položnejšie miesto pri ceste, kde bude stáť kôpa.

Gazda horko - ťažko našiel „kôpisko“, už celkom zarytý kŕtami. (Kôpisko = pol metra hlboká jama, do ktorej sa zasadí kôľ). Hŕmami rukami vyťahuje staré cviky - podľhovasté skaly a triesky, ktorými bol kôľ obitý, aby pevne stál a vietor nerozniesol kŕvačne (kŕvopotne získané) seno po svete. - Do kôľa vyreže gazda znak kŕiža, zabije ho do kôpiska, obcvikuje, narúbe čečiny, aby seno odspodku nezahŕňovalo a odtne „pripny“. Sú to obyčajne brezové kónare, ktorých vetvy sú spletené do venca.

Chlapi tým robotu skončili.

Ženy ťahujú suché seno na šmykoch ku kôpisku. (Šmyky sú obyčajne smrekové kónare, na ktorých ťahujú ženy seno zo strmých bokov). - Už majú hotovú „spuštanku“. Šmyky letia po nej až radosť! (Spuštanka je pás vyhladenej trávy dolu strmým úplazom).

Navečer suché seno poskladajú do kôpy. (Kôpa je dobre natlačená a kužeľovito završovaná hŕba sena). Z tej strany, odkiaľ vietor najviac fúka, zavesia pripny, ktoré mocne stiahnu smerom nadol, aby sa temeno kôpy pevne držalo pri kôle.

Tak čaká kôpa, kým príde voz; prevezie ju do stodoly. - Ostone po nej len opustené kôpisko, ktoré na rok poznové gazda vyhladá a zabije doň nový kôľ.

Keď neskúsení mladí zle kôsia, starý ich napomínajú: „Tá travá tak ňekŕvajte! - Keď stojí za tehom, aspon jo postupaj!“

Kôsa je vzácny gazdov nástroj. - Každý sa chváli svojou a haní cudziu...

Na svoju: „Keď jo steblo potáňnem tom mojom brusiofkom i brech bere!“ (steblo = troška; brusiofka = osla).

A cudzia? - Tá je vždy zlá! - „Takó staró griacó by žčóh aňi do ruky ňevzio!“

Keď chlapec začína nosiť kôsu, otec ho neraz upozorňuje: „jakoš to ňeseš, tá kôso, chlopčó? Bys ľudom hlavó neobtlo!“

.....Vo víre času.....

— Hotel „Radio“ v Pohorelej. Redakcia tlumočí sťažnosť istého hosta v hoteli „Radio“, kde je obsluha veľmi nedokonalá a ťažkopádna.

21. augusta 1926.

— Hotel „Radio“ v Pohorelej. Majiteľ hotelu „Radio“ odkazuje hostovi, ktorý nebol u neho s obsluhou spokojný, aby šiel druhý raz do inej krčmy, kde ho lepšie obslúžia. — S odkazom však nesúhlasíme, lebo keď je niekto hostinským a má hotel, hostinec alebo krčmu otvorenú, nech svojich hostov obslúži tak, aby boli spokojní a aby na pobyt u patričného hostinského s vďakou spomínali. Hostinec je veľmi dôležitá spoločenská ustanovizeň, kde počestný najde svoj domov, svoje občerstvenie a oddych a ktorý hostinský to nemôže svojmu spoluobčanovi — pravda — peniaze — poskytnúť, neplní tú úlohu, ktorú obdržaním koncesie vzal na seba.

Život spolkový.

Z Pohorelskej Maši. Tak, ako sa teší pán predseda včel. spolku v Radvani, že mali tamojší včelári šťastie vypočuť pána šk. inšp. Juraja Babku z Banskej Bystrice, tak aj my tu na Horehroni sa môžeme tešiť, ba ešte aj viac. Dňa 19. XII. 1926 navštívil nás tiež pán šk. inšp. Jur Babka a po veľmi peknej prednáške vyzval prítomných včelárov ku založeniu spolku. Výzva bola všetkými prítomnými prijatá a spolok založený pod názvom: „Včelársky spolok „Horehron“ v Pohoľskej Maši“.

Za predsedu bol jednodhlasne zvolený Ján Kováč, kovorobotník, Pohorelská Maša, miestopredseda František Hubáč, úradník, Červená Skala, jednatel Jozef Čech, prednosta stanice, Pohorelská Maša, pokladník Ferdinand Chudík, majster Mannesmannových tovární, Pohorelská Maša, revizor účtov Leopold Matula, elektrikár, Pohorelská Maša a Ondrej Komora, zámočník, Nová Maša. Do výboru boli zvolení: Alojs Vozár, Anton Chudík a Václav Lojda

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2025/08, ročník XXI., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349/6, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, peter.siman@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: OÚ Pohorelá. Vydáva: Obecný úrad v Pohoreleji;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne.